

Den Haag, 19 juni 2018

In haar brief van 12 april 2018 heeft de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid mij om een reactie gevraagd op de brief van Van Schayk, VOF te Veghel, over een casus met betrekking tot de vrijwillige verzekering voor de Ziektewet (ZW) en de WIA bij het UWV.

Uit de brief begrijp ik dat de casus als volgt is. De betrokkene was werkzaam als zelfstandige in een eenmanszaak. Hij heeft toen een vrijwillige verzekering voor de ZW en de WIA bij het UWV afgesloten. Na verloop van tijd heeft hij de rechtsvorm van zijn bedrijf gewijzigd en zijn eenmanszaak omgezet in een Besloten Vennootschap (BV). Van die BV is de betrokkene directeur-grotaandeelhouder (DGA), tevens enig aandeelhouder geworden. Kennelijk heeft hij deze wijziging niet doorgegeven aan het UWV. Op een bepaald moment meldt hij zich ziek en komt de vrijwillige verzekering ZW niet tot uitkering, terwijl hij hiervoor wel premie betaald heeft.

Een van de gevolgen van de oprichting van een BV is dat de DGA in dienst komt van de BV en werkzaam is op basis van een arbeidsovereenkomst in de zin van het Burgerlijk Wetboek (BW). Een DGA van een BV moet zichzelf daarom – ook voor de loonbelasting – een marktconform loon betalen. Dit heeft mede een fiscale achtergrond¹. De verplichting om het loon door te betalen geldt op grond van artikel 7:629 BW eveneens ingeval van ziekte van de DGA omdat hij een arbeidsovereenkomst met de BV heeft.

Een DGA is niet verplicht verzekerd voor de werknemersverzekeringen, zoals de ZW, de WIA en de Werkloosheidswet (WW). Wettelijk is namelijk geregeld dat, wegens het ontbreken van de gezagsverhouding bij een DGA, de arbeidsverhouding van een DGA niet als dienstbetrekking wordt beschouwd. Voor de loondoorbetalingsplicht tijdens ziekte op grond van de arbeidsovereenkomst speelt het aspect van de gezagsverhouding echter geen rol.

Bij de vrijwillige verzekering voor de ZW geldt het normale regime van de ZW.

Dit betekent dat ook artikel 29, van de ZW geldt. In die bepaling is geregeld dat er geen ziekengeld op grond van de ZW wordt uitgekeerd indien de verzekerde recht heeft op loon. Zoals ik hiervoor heb toegelicht, bestaat er in het geval van een DGA recht op loon uit hoofde van de arbeidsovereenkomst. Daarom is er geen recht op ziekengeld op grond van de ZW.

De door u voorgelegde casus laat zien dat het van belang is dat ondernemers zich er bewust van zijn welke gevolgen een omzetting van een eenmanszaak naar een andere rechtsvorm zoals een BV kan hebben. Ik vind het daarom van groot belang dat zij hierover goed geïnformeerd worden. Het UWV informeert daarover op diverse manieren. Zo adviseert het UWV DGA's via de website dat een vrijwillige ZW-verzekering afsluiten waarschijnlijk meestal niet nodig is. Daarnaast vermeldt het UWV dit ook in de brief over de nieuwe premiepercentages, die het UWV jaarlijks stuurt aan de vrijwillig verzekerden. Tot slot neemt het UWV schriftelijk contact

¹ De achtergrond van deze regeling is gelegen in het feit dat de wetgever wil vermijden dat de DGA – door zichzelf een heel laag salaris toe te kennen – hierdoor zou ontsnappen aan het progressieve tarief in Box 1.

op met een vrijwillig verzekerde indien het UWV constateert dat iemand die zich vrijwillig verzekerd heeft voor de ZW DGA (geworden) is.

Ik zal het UWV vragen om te bezien of de algemene schriftelijke informatie voldoende begrijpelijk is en of het mogelijk is om telefonisch contact te zoeken in het geval dat UWV zelf constateert dat betrokkene DGA geworden is.

Ik begrijp dat het heel vervelend voor de betrokkene is dat hij geen recht op ziekgeld bleek te hebben toen hij zich ziekmeldde – omdat een DGA niet verzekerd is voor de ZW – terwijl hij hier hiervoor wel premies had betaald en hij veronderstelde hiervoor verzekerd te zijn. Helaas kan ik hier niets in betekenen. Zoals ik hiervoor al heb toegelicht was de vrijwillige ZW-verzekering niet meer zinvol voor deze persoon. De vrijwillige verzekerde moet echter zelf een verzoek indienen om zijn vrijwillige verzekering te beëindigen². Beëindiging van de vrijwillige verzekering vindt dan plaats met ingang van een door de betrokkene te bepalen toekomstige datum. Dit gebeurt niet met terugwerkende kracht. Er is ook geen sprake van premierestitutie met terugwerkende kracht. Dit standpunt heeft de Centrale Raad bevestigd in zijn jurisprudentie³.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. Koolmees

² Dit is geregeld in artikel 67a, van de ZW

³ LJN: AW7940 van 20-04-2006, LJN: AZ0713 van 19-10-2006 en LJN: BJ3655 van 09-07-2009